

זה לא טוב שקצינים טועים בשדה הקרב

TAKE TWO

המפוצצים, המקישים נקת הרובה. כשהם לובשים את המדים, הם הופכים לאנשים אחרים. יש חשיבות להפגנות. בניגוד לדעת רבים, המעדישים להישאר בבית כאשר אחיהם לדיעה יוצאים לרחובות, הוכח בארצות רבות, וגם בישראל, שיש ל"הפגנות, גדולות וקטנות, ערך והשפעה.

אולם כאשר הפגנות אלה נערכות ככריזמה-כריזמה, כיישראל, בין רירות-הפאר היקרות של תושבי צפון תל-אביב, באיור של פאכים ובתיקולונע, ערכן מוגבל.

כי לא שם נמצא עישראל.

כאשר מתאספים רבבות בני-טובים, כולם בע"י-השכלה, כולם אנשי העשירונים העליונים, כמעט כולם בעלי חוות אשכנזית מובהקת, הם יכולים ליהנות מההרגשה של "ביחר", מפני שהם נשארים בחוגי-המישפחה.

ראילו שדה-הקרב נמצא במקום אחר.

קרב הוא על ליבו ונפשו של עם ישראל. שדה-הקרב הוא במקום שבו נמצא עישראל. ראל.

עישראל נמצא בשדרות ובנתות, בות, בשלומי ובבית-שאן. לא באפי-קום, כי אם באופקים. בדרום-תל-אביב ובנחל-אשכול של ירושלים.

מבחינת המוצא, עישראל הוא כרוכו מיוזרחי. מבחינה כלכלית, הוא חי בעולם שונה לגמרי מעולמם של העשירונים העליונים. זהו הרוב הגדול של העם. זהו הרוב של ציבור הבוחרים.

זהו גם הרוב המעניק לליכוד תמיכה מאסיבית. זהו הרוב המכריע מאז 1977 כבין חירות לבנת, שביטא עכשיו את בוחו בבחירות לרשויות המקומיות, שידו שלוחה עכשיו אל ההסתדרות.

זהו הרוב שתנועת-השלום חייבת לכבוש אותו, אם אינה רוצה להישאר בגדר שמורת-טבע, אנא-כרוניום, כמו מפלגת-העבודה.

בציבור הזה, "שלום עכשיו" היא באמת, "שוליים שבשוליים", כפי שא"מור יצחק שמיר.

זהו שדה-הקרב. כפי שאמר ההוא אז: HIC RHODUS, HIC SALTA. כאן רודוס, כאן קפוז!

אין צורך בכרטיסים יקרים ובטיסה מייגעת כדי להגיע לשדרות.

אולי זה יותר מכובד ומרגש להיפגש עם אביר איאד ואברמאון מאשר עם אבוסבול ובוגליו. אבל אבוסבול ובוגליו יכריעו בבחירות הבאות, ובי מילא גם בממשלה הבאה.

זהו המחדל ההיסטורי של שלום עכשיו וריר מיה. הוועידות והמיפגשים, ההפגנות והסימפוזים יונים, ההידברות והוויכוחים — מקומם ביבנה ובעפולה-עילית. שם יש לעשות נפשות, לרכוש לבבות. שם יש לטפח רור חדש של פעילי-שלום, להידיבר עם יוצאי החברה המקומית, מנהיגים אונטניים שצמחו על קרקע המציאות.

אם תנועת-השלום לא תצליח בכך, אין טעם בכל שאר פעולותיה. אלף סימ"פ סוסיונים בין האג וניו-יורק אינם שווים מאה פעילים חיים בין שדרות לקרית מלאכי.

ב ימים האחרונים מפיץ יוסי שריר סיסמה חדשה: צריכים לדבר עם הימין.

סיסמה יפה. אך מה עומד מאחוריה? פגישה בין יוסי שריר ומשה ארנס תהיה בוודאי תרבותית מאוד, חברותית מאוד, נעימה מאוד. יוחלפו בה חידודי-לשון. זה בוודאי טוב, אבל זה לא יזיז את ארנס אף במילימטר אחד. אם בכלל ניתן להזיז את ארנס ושות', יוכלו לעשות זאת רק הארונים אדוארד שוואראטנארה וגי'אייס בייקר.

אין טעם ואין צורך בניסיון להזיז את ארנס. יש טעם ויש צורך בניסיון את המונים, המצ"כיעים כיום בעד ארנס. ההיחברות אינה צריכה להיות על כוס ויסקי עם ארנס, אלא עם המוני המצביעים, המבטיחים את ההגמוניה של הימין. זהו האתגר. זהו שדה-הקרב. הוא ר"חוק מאודי-מאוד מאולם ממוזג-אווריר בניו-יורק סיטי.

הוועות היומיומיות, אחרי הזעזוע שעבר על כה רבים וטובים בציבור הישראלי? משהו אינו כשורה. מה?

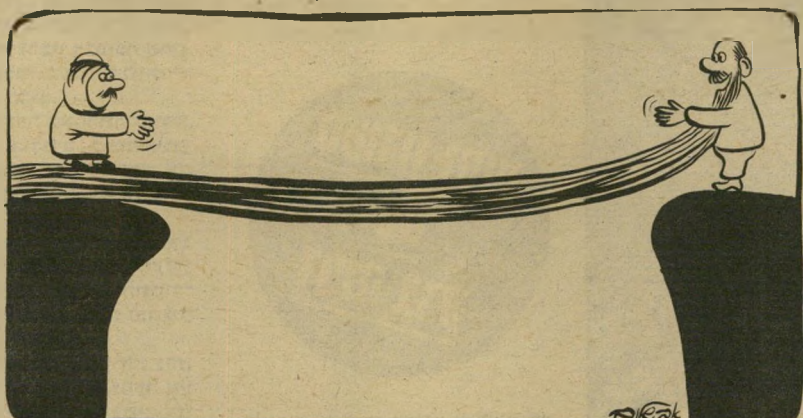
אפשר בוודאי להביא לכך סיבות רבות, אובייקטיביות וסובייקטיביות, רעיוניות ואי-שיות.

הייתי רוצה להצביע כאן על סיבה אחת, הנר-אית לי מהותית. תנועת שלום עכשיו לא הבינה היכן שדה-הקרב שלה.

אין היא יכולה לנצח בקרב, מפני שכי-לל אינה מבינה היכן שדה-הקרב שלה.

ראשי שלום עכשיו אהבים להתגאות בשיי-כותיות הצבאית, ולהזכיר בכל הורמנות שהם "קצינים". אבל הם לוקים במשיגה אסטראטגי כסיסי.

הם אינם קוראים את המפה הלא-ר-מית, ואולי נכון יותר לומר: אין הם רוי-צים לקרוא את המפה הלאומית.

"אז בעוד 15 שנים..."

הפעילות של שלום עכשיו מתרכזת כיום בש"לושה מיגזרים: מיפגשים בינלאומיים עם אנשי אש"ף וגורמים אחרים; פגישות עם פלסטינים בשטחים הכבושים; הפגנות מעת-לעת בכיכר מלכיה ישראל בתל-אביב ובמקומות דומים בערים האחרות.

ברשימה זו חסרה פעילות אחת: פגרי-שות עם עישראל.

אני בוודאי האיש האחרון בעולם שיוזול בפגישות עם אנשי-אש"ף. סכלתי בחיי לאי-מעט כדי לפלס את הדרך לפגישות כאלה.

כל פגישה כזאת חשובה ובעלת-ערך. היא חשובה לחינוך העצמי של כל הנפגשים. הישר-אליס לומדים הרבה על הפלסטינים, הפלסטינים לומדים הרבה על הישראלים. כל צד מתחיל להי-תחבר עם הצד השני. זה חשוב מאוד.

אם אנשי שלום עכשיו ילמדו, בפגישות כאי-לה, שקודם כל עליהם להקשיב לרשימה-לב של הפלסטינים, תחת להטיף להם שהם צריכים לעי-שות כך וכך וכך, הרי שהנטיעה הארוכה הש"תלמה. ואם הפלסטינים יתחילו להבין את הפי-חיים הישראליים, כנ"ל.

כל פגישה כזאת משפיעה גם על דעת-הקהל בשני הצדדים. תצלומים של ישראלים ואנשי-אש"ף היושבים ביחד, המשווחים, המתווכחים, המתירדים — יש להם השפעה.

אבל לא זה שדה-הקרב האמיתי.

גם לפגישות עם הפלסטינים בשטחים הכבושים יש חשיבות מסוימת. הם רואים את ישראל ברמות החייל המרביץ, המשפיל, הוורה, המפוצץ, המקיש בשחכת-לילה על הדלת בקת-הרובה. טוב שהם רואים גם ישראלים אחרים. (אם כי פלסטינים רבים מתקשים להבחין בהב"דל. ולא במקרה. כי רבים מן המפגשים של שלום עכשיו הם אותם הקצינים והחיילים היורים,

מה שאמרנו אנחנו אז. כך גם אנשי שלום עכשיו. שהסתייגו מאיתנו אז באופן בוטה ומופגן. סרטאוי נפל על מיוכה השלום. עכשיו אומי-רים כל הנציגים הרישמיים של אש"ף את הדברים שהוא אמר אז, והפעם הם יכולים להסתמך על-החלטות רישמיות של מוסדות המישל הפלסי-טיני.

זה הכל. ניראאוטלוק דומה עכשיו למה שהיה לפני 10 שנים, וגם לפני 20 ו-30 שנה. ר"ץ הפכה מפלגה ממוסדת, ככל מפלגה אחרת בישראל. שלום עכ"שיו נשארה כפי שהיתה, ואף המנהיגים לא התי-חלפו. הם רק התכבדו ב-10 שנים. היונים של מפלגת-העבודה מתנהגים כפי שהתנהגו אז.

כל אנשי-השלום הישראלים הכריזו מראש שעל הפלסטינים לעשות כך וכך וכך וכך וכך וכך, כתנאי מוקדם לכך שישראל תואיל לדבר איתם.

אך בינתיים עברו 10 שנים ארוכות. 10 שנים שבהן השתנה העולם ללא-הכר.

יש מהפיכה שקטה בגוש הסובייטי. יש התפיי-סות אמריקאית-סובייטית. חלו שינויים כבירים בעמדה הרישמית של אש"ף. יאסר ערפאת עצמו נפגש באופן חופשי עם כל ישראלי החפץ בכך. האינתיפאדה שינתה את פני הארץ והמרחב. סיקי-רי דעת-הקהל מעידים על שינוי גדול בדעת-הקי-הל הישראלית.

הנה הכל נראה כמו TAKE TWO. הכל DEJA VU.

אפשר למקד את הבעייה בתנועת שלום עכשיו. היא דורכת במקום כבר הרבה ומן-מדוע?

העמדות הפוליטיות התקדמו במיקצת. לפני 10 שנים גימגמה התנועה בכל הנוגע לעניין הפלסטיני. אסור היה להזכיר את אש"ף, אסור היה להזמין ערבים להפגנות. כאשר מישוה הרים באי-חת מהפגנותיה של פרטיזוני מצויד, ובו דיגילי ישראל ופלסטיני, פרצה שערורייה נוראה. כיום זה כבר לא כליכך נורא.

אבל הפגנת ה-400 אלף לא חזרה על עצמה, וגם לא הפגנת ה-100 אלף. אותה קבוצה קטנה של מנהיגים-פעילים שהיתה אז נשארה גם כיום. האנשים לא התחלפו. המיפגשים עם פלסטינים בשטחים הכבושים שחוכנו לפני שבועיים (ושלא יצאו אל הפועל) אינם שונים מן המיפגשים שהיו לפני 10 שנים.

הכל באילו קפא, בעוד שבועלם ובי-ארץ חלו שינויים אדירים.

הרוב העצום של הציבור הישראלי מואס עכי-שיו בהתנחלויות. כפי שמעידים הסקרים, רוב ברור תומך בהיחברות עם אש"ף. אין כמעט קצין או איש-משק כביר שאינו מורה, בשיתה פרטית, שאין מנסו להקמת מרינה פלסטינית בגדה וברי-צועה.

אם כן, מדוע נראית תנועת-השלום כמו שהיא נראית? אחרי 15 חודשים של אינתיפאדה, אחרי

ה כל נראה כמו צילום שני של סצינה קולנו-רית. TAKE TWO.

כמו שאומרים הצרפתים: DEJA VU. כבר ראינו את זה.

ואכן, ראינו את זה. כמעט בדיוק את אותו הדבר. לפני 10 שנים. **זה קצת מרבה.**

ב סתיו 1979 הוזמנתי להשתתף בכנס מטי-עם הירחון ניראאוטלוק בארצות-הברית, לר-יון בבעיות השלום.

הכנס, שנערך בבית-מלון בעיר וושינגטון, נמד-שך כמה ימים. מישראל באה מישלחת מטעם שלי"י, ובה לובה אליאב, מתי פלד ואני.

באה שולמית אלוני מר"ץ, ורב זכין המנוח ממפ"ם.

באו נציגי שלום עכשיו, שהיתה אז תנועה טריה ורעננה, רק אתמול נולדה. דרי צוקר ויולי תמיר.

יוסי שריר, או חבר מפלגת-העבודה, הבטיח לבוא, התחרט ברגע האחרון, הודיע שלא ייסע ותקף, כדרכו, את מי שנסעו.

באו הרבה אמריקאים, בעיקר יהודים טובים מהשוליים הליברליים של הקהילה.

מהצר הפלסטיני באו כמה פרופסורים, אזרחי ארצות-הברית, ובראשם אדוארד סעיר המבריק והחכם.

באו כמה פלסטינים מהשטחים הכבושים.

מטעם אש"ף הוזמן ידידי, עיצאם אלי-סרטאוי. אולם האמריקאים סירבו לתת-אשרת-כניסה לאיש זה, גיבור-השלום, ראש המהנה הסרו-אמריקאי באש"ף. לא הושגו כל מאמציו של נחום גולדמן להשיג לו אשרה.

ככנס עצמו נמצאה מייד שפה משותפת בין אנשי שלי"י והפלסטינים. הסכמנו שדרוש משא ומתן בין ממשלת-ישראל ואש"ף, לשם כינון מדי-נה פלסטינית לצד ישראל, במיסגרת של שלום. שולמית אלוני רוב זכין לא הסכימו לזה, ואמרו דברים סתמיים, וכך גם אנשי שלום עכשיו. הרי הורים אמריקאיים התנגדו בתוקף, והדברים הגיעו לריב גלוי ביני ובין סופר יהודי-אמריקאי חשוב, אירווינג הו.

למחרת-היום המיין אותנו ארתור הרצברג, המנהיג הליברלי ביותר בצמרת היהודית האמי-ריקאית, לארוחת-בוקר, ואמר לנו, באופן פרט-אם. צודקים, אבל אין אף חוג רציני אחד באר-צות-הברית המוכן להסכים להיחברות עם אש"ף.

הסכמה לכך היא התאבדות פוליטית. **מכל מה שנאמר בכנס ומסביבו, נחי-רט בזיכרוני דווקא פסוק זה.**

ה שבוע, בעבור 10 שנים (ואיזה 10 שנים!) נכילו חור כנס זה על עצמו, כמעט בלי שי-נויים.

הירחון ניראאוטלוק ערך כנס בניו-יורק, מישראל נסעו לשם אנשי ר"ץ ומפ"ם. יוסי שריר, שהוא עכשיו איש-ר"ץ, נסע גם נסע.

לא כן ורשיו במפלגת-העבודה, אבי-רוב ברוב וישאר יונים מדום-למות, הי-אומרים כיום מה שהוא אמר אז.

אנשי שלום עכשיו נסעו גם הפעם. אותם הא-נשים עצמם.

מהצר הפלסטיני הוזמן שוב אדוארד סעיר וישאר הפרופסורים החיים בארצות-הברית. הוזמנו גם אנשי-אש"ף מהדרג השלישי. שלושה אנשים טובים, שקיבלו הפעם אשרות-כניסה אמריקאיות, אחרי משאומתן מייגע.

באו היהודים האמריקאיים הליברליים. **אם כן, מה השתנה?** השתנו כמה דברים. אנשי ר"ץ אומרים עכשיו